

UPM METSÄN ASIANMUKAISEN HUOLELLISUUDEN JÄRJESTELMÄ

Tiivistelmä

Versio 1.0

Sisältö

Sovellettavat standardit ja säädökset	3
UPM:n säännöt ja politiikat puun alkuperästä.....	3
Kontrolloitu puu	3
Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä (Due Diligence -järjestelmä, DD-järjestelmä)...	4
Järjestelmän kattavuus	4
UPM Metsän roolit toimitusketjussa EU:n metsäkatoasetuksen mukaisesti.....	4
1. Tiedon hankinta	5
2. Riskinarvioinnit.....	5
2.1. Suomen FSC:n kontrolloidun puun keskitetty riskinarvio (CNRA)	6
2.2. EU:n metsäkatoasetukseen liittyvät riskinarviot	6
2.2. Riskinarvioinnin tulokset (FSC ja PEFC kontrolloitu puu ja EU:n metsäkatoasetus).....	7
3. Kontrollitoimenpiteet.....	7
3.1. Vanhat ja luonnontilaiset metsät (ikimetsät)	7
3.2. Kontrolloitu puu ja korkean suojeluarvon alueet (HCV-kohteet)	8
Säännönvastaiset tuotteet tai puuerät	9
Puun alkuperää koskevat valitukset ja sidosryhmäpalautteet	9
Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän katselmointi ja päivitys	9

Sovellettavat standardit ja säädökset

UPM Metsän asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä perustuu seuraaviin puun alkuperänhallintaa koskevien standardien ja säädösten vaatimuksiin:

- Requirements for Sourcing FSC® Controlled Wood (FSC-STD-40-005 V3-1 EN)
- FSC Standard for Chain of Custody Certification (FSC-STD-40-004 V3-1 EN)
- PEFC Chain of Custody of Forest and Tree Based Products – Requirements (PEFC ST 2002:2020)
- Regulation (EU) 2023/1115 on Deforestation-free Products (EUDR)
- EU Timber Regulation No 995/2010 (EUTR)
- Directive (EU) 2018/2001 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources (recast)

UPM:n säännöt ja politiikat puun alkuperästä

UPM:llä on [toimintaohje toimittajille ja kolmansille osapuolille](#), joka määrittelee vähimmäisvaatimukset kaikille toimittajille ja kolmansille osapuolille. Puutoimituksia koskien UPM:llä on käytössä [puun alkuperää koskevat puuntoimittajan velvoitteet](#).

UPM Metsä vaatii, että puuntoimittajien tulee osoittaa puun alkuperä ja siihen liittyvien vaatimusten täyttyminen joko sertifiointijärjestelmien kautta tai muulla luotettavalla tavalla. Puuntoimittajan tulee myös täyttää EU:n metsäkatoasetuksen vaatimukset eli varmistaa, ettei puun hankkiminen ole aiheuttanut metsäkatoa ja että se on tuotettu tuotantomaa asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti.

Kontrolloitu puu

UPM Metsä on sitoutunut noudattamaan sekä FSC:n (FSC-STD 40-005 V 3-1) että PEFC:n (PEFC ST 2002:2020) kontrolloidun puun standardeja. Kaiken UPM:lle tulevan puun tulee täyttää FSC- tai PEFC-kontrolloidun puun vaatimukset sekä EU:n metsäkatoasetuksen vaatimukset.

Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä (Due Diligence - järjestelmä, DD-järjestelmä)

UPM Metsä on laatinut asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän puun hyväksyttävään alkuperään liittyvien vaatimusten varmistamista varten. UPM Metsän DD-järjestelmä kattaa:

1. Puun alkuperän tunnistamisen ja siihen liittyvän riittävän tiedon hankkimisen.
2. Toiminnan vaatimuksenmukaisuuden ja riskien arvioinnit.
3. Riskienhallintakäytännöt, joilla varmistetaan, että hankintaketjuun ei tule puuta, joka on laitonta tai peräisin kiistanalaisista lähteistä.

Tämä yhteenveto on julkinen asiakirja ja se on saatavissa UPM Metsän verkkosivuilla osoitteessa upmmetsa.fi.

Järjestelmän kattavuus

UPM Metsän DD-järjestelmä kattaa yhtiön kaiken Suomesta sekä ulkomailta hankkiman ja Suomen ja Baltian (Otepää) tehtaille toimitettavan puun. Järjestelmä kattaa myös UPM:n puuntoimitukset muille puunhankkijoille ja vierastehtaille. Tällä hetkellä UPM:n puunhankinta-alue kattaa Suomessa koko maan pois lukien saamelaiden kotiseutualueen. Tuontipuuta UPM:lle Suomeen tulee pääasiassa Itämeren altaan alueelta (pl. Venäjä).

Mikäli toimitettavan puun alkuperämaihin tulee muutoksia, selvitetään uusien alkuperämaiden kontrolloidun puun riskinarvioiden sekä muun EU:n metsäkatoasetuksen vaatiman tiedon perusteella tarvittavat kontrollitoimenpiteet ja niiden toteutuminen hankintaketjussa. Näin hankitun puun varmistetaan olevan laillista sekä muuten alkuperältään hyväksyttyä.

UPM Metsän roolit toimitusketjussa EU:n metsäkatoasetuksen mukaisesti

UPM Metsä voi toimia EU:n metsäkatoasetuksen mukaan toimitusketjussa ensimmäisenä markkinoille saattavana toimijana (initial operator), valtuutettuna edustajana (authorized representative), alempana arvoketjussa olevana toimijana (downstream operator) tai kauppaä käyvänä (trader). Kaikissa näissä rooleissa UPM:n tulee noudattaa asianmukaista huolellisuutta.

Ensimmäisenä puun markkinoille saattavan toimijan tai valtuutetun edustajan roolissa UPM Metsä tekee ensimmäisen puuta koskevan asianmukaisen huolellisuuden -vakuutuksen EU:n TRACES-järjestelmään ja huolehtii, että riittävät tiedot asianmukaisen huolellisuuden järjestelmästä ovat saatavilla toimitusketjussa seuraavana olevalle toimijalle.

Alempana arvoketjussa olevana toimijana tai kauppaä käyvänä UPM Metsä viittaa aikaisempaan asianmukaisen huolellisuuden -vakuutukseen (Due Diligence Statement, DD-statement), jonka on tehnyt toimitusketjussa edellinen toimija. UPM tarkistaa tässä yhteydessä vakuutuksen tehneen toimijan asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän riittävyyden metsäkatoasetuksen näkökulmasta.

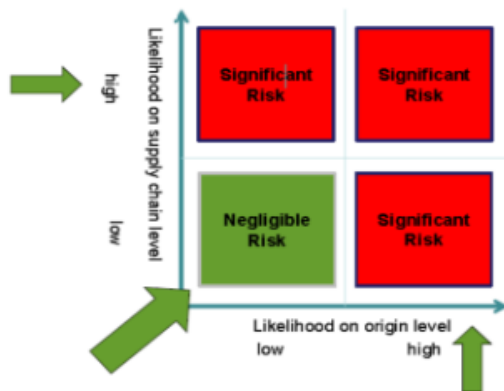
1. Tiedon hankinta

Hankitusta ja toimitetusta puuraaka-aineesta tulee olla saatavilla seuraavat tiedot, jotta sertifiointin sekä EU:n metsäkatoasetuksen vaatimukset katsotaan täytetyiksi. Tietoja säilytetään vähintään viisi vuotta puun saattamisesta markkinoille ja nämä ovat saatavissa sertifiointin auditoinneissa sekä lakia valvovan viranomaisen pyytäessä.

- Tuotteiden tai tuotteen kuvaus: kauppanimi ja tyyppi, puulajin yleisnimi ja tieteellinen nimi
- Tuotteen tai tuotteiden määrä: markkinoille saapuvien tai niiltä lähtevien asianomaisten tuotteiden osalta määrä ilmaistaan nettopainokilogrammoina ja tarvittaessa käyttäen harmonoidun järjestelmän koodia vastaavaa neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 (20) liitteessä I vahvistettua paljousyksikköä tai kaikissa muissa tapauksissa määrä ilmaistaan nettopainona tai tarvittaessa -tilavuutena taikka yksikköjen lukumääränä; paljousyksikköä voidaan käyttää, jos se on määritelty johdonmukaisesti kaikille asianmukaista huolellisuutta koskevassa vakuutuksessa tarkoitetuille harmonoidun järjestelmän koodin mukaisille mahdollisille alanimikkeille.
- Puun alkuperämaa (ja tarvittaessa sen osat) ja lähtöpaikan maantieteellinen sijainti eli geolokaatio (koordinaattipiste tai monikulmio, jos maa-alue on yli neljän hehtaarin suuruinen). Jos asianomainen tuote sisältää eri maa-alueilla tuotettuja hyödykkeitä tai on valmistettu niistä, kaikkien eri maa-alueiden maantieteellinen sijainti on ilmoitettava.
- Hakkuun päivämäärä (tai ajanjakso)
- Tiedot toimittajasta: nimi, osoite, y-tunnus, sähköpostiosoite
- Tiedot ostajasta: nimi, osoite, y-tunnus, sähköpostiosoite
- Riittävän pätevät ja todennettavissa olevat tiedot siitä, että asianomaiset tuotteet ovat metsäkatoa aiheuttamattomia ja tuotettu tuotantomaan asiaa koskevana lainsäädännön mukaisesti
 - Sovelletut riskinarvioinnit
 - Sovelletut riskienhallintatoimet
- Osto- ja myyntidokumentit

2. Riskinarvioinnit

Riskinarvioinnit katselmoidaan vuosittain käyttäen kahta riskinarvioinnin ulottuvuutta, ks. alla oleva kuva. Materiaali on ilman lisätoimia hyväksyttävää vain, jos kumpikin riskiulottuvuus voidaan arvioida matalaksi tai merkityksettömän alhaiseksi metsäkatoasetuksen mukaisesti.



FSC:n kontrolloidun puun osalta UPM:n riskiarvio perustuu keskitettyyn kansalliseen riskinarvioon (CNRA). PEFC:n kontrolloidun puun osalta UPM Metsä tekee yrityskohtaisen riskiarvion.

EU:n metsäkatoasetuksen riskinarvio on maakohtainen ja/tai yrityskohtainen. Tuontipuun osalta tehdään tarvittaessa maakohtainen ja yrityskohtainen riskinarvio ja kotimaisten puuntoimittajien osalta tarvittaessa yrityskohtainen riskinarvio. Maakohtaiset riskinarviot perustuvat lähtökohtaisesti EU:n komission maakohtaiseen riskiluokitukseen, mutta UPM Metsä tekee tarvittaessa omat maakohtaiset riskinarviot.

2.1. Suomen FSC:n kontrolloidun puun keskitetty riskinarvio (CNRA)

Suomea koskien on voimassa kontrolloidun puun riskinarviointi (FSC-CNRA-FI V1-1 EN 2019). Riskinarvioinnissa tunnistettiin FSC:n kontrolloituun puuhun liittyvä määritelty riski kategoriassa 3 (metsänkäytön riski HCV-alueiden arvojen heikentymiselle). Muihin kontrolloidun puun kategorioihin liittyen riskit arvioitiin vähäisiksi. UPM Metsällä on olemassa kontrollitoimenpiteet kategorian 3 tunnistettujen riskien hallitsemiseksi.

2.2. EU:n metsäkatoasetukseen liittyvät riskinarviot

UPM Metsän hankkiessa puuta EU:n komission määrittämistä alhaisen riskin maista, noudatetaan kevennettyä asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää, jolloin erillistä riskinarviointia ja kontrollitoimenpiteitä ei tehdä. Näissä tapauksissa kerätään kuitenkin vaadittavat tiedot ja tehdään asianmukaisen huolellisuuden vakuutus. Keskitason tai korkean riskin maista puuta hankittaessa tehdään aina täysimittainen tiedonkeruu (EU:n metsäkatoasetuksen artikla 9) sekä maakohtainen ja toimittajakohtainen riskinarvio saatavilla olevien tietojen perusteella.

Riskinarvioon käytetään UPM:n riskinarvioinnin dokumenttia, joka kattaa metsäkatoasetuksen artiklan 10 riskinarvioinnin vaatimukset. Riskinarviointidokumentti sekä siihen liittyviä kerättyjä tietoja säilytetään 5 vuotta. Komission maakohtaisen riskinarvioinnin puuttuessa tehdään myös täysimittainen tiedonkeruu sekä maakohtainen ja toimittajakohtainen riskinarvio.

Suomessa sekä ulkomailla toimivien b2b-toimituskauppakumppaneiden osalta UPM Metsä tekee yrityskohtaista riskinarviota arvioimalla toimittajan asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää vähintään vuosittain. Yrityskohtaisessa riskinarviossa otetaan Suomen toimittajien osalta huomioon myös toimittajan hankinta-alue sekä kaikkien toimitusmaiden toimittajien alkuperäketjun sertifiointi.

2.2. Riskinarvioinnin tulokset (FSC ja PEFC kontrolloitu puu ja EU:n metsäkatoasetus)

UPM Metsän riskinarvioinnin perusteella puutoimituksiin ei-FSC-sertifioiduilta toimittajilta tai Suomessa metsänomistajalta tai välittäjältä hankintakaupalla ostettuun puuhun liittyy kontrolloidun puun osalta määrittelemätön tai metsäkatoasetuksen osalta määritelty riski kiistanalaisen puuaineen sekoittumisesta puunhankintaketjuun. UPM Metsän kontrollitoimenpiteet riskien alentamiseksi on kuvattu tässä dokumentissa (kohta 3. Kontrollitoimenpiteet).

UPM Metsä hankkii puuta myös omistamistaan metsistä, metsänomistajalta pystykaupalla sekä ulkomaisilta toimituskauppakumppaneilta. Näihin kauppatapoihin liittyvän riskin kiistanalaisesta tai laittomasta puusta on arvioitu olevan matala tai merkityksettömän alhainen.

3. Kontrollitoimenpiteet

UPM Metsän riskinhallintatoimenpiteet ovat lueteltuna alla. Näiden toimenpiteiden avulla alennetaan riski määrittelemättömästä tai keskitason riskistä merkityksettömän alhaiseksi tai matalaksi.

1. Sopimusperusteisilla vaatimuksilla puun hyväksyttävästä ja laillisesta alkuperästä ja siihen liittyvästä tiedosta
2. Toimittajien vuosittaisilla asianmukaisen huolellisuuden järjestelmien tarkastuksilla
3. Puun alkuperän varmistamisella metsänkäyttöilmoitusten tai referenssi- ja verifiointinumeron perusteella
4. Hankintaketjun kontrolloidun puun auditoinneilla. Auditoinneissa voidaan varmistaa myös EU:n metsäkatoasetuksen vaatimusten täyttymistä.
5. Toimintatavalla koskien vanhoja ja luonnontilaisia metsiä (ikimetsät)
6. Toimintatavalla kontrolloidun puun HCV-kohteiden osalta
7. Tarvittavilla erikseen määritetyillä toimenpiteillä maakohtaisen FSC:n riskinarvioinnin riskien vähentämiseksi tai muuhun maakohtaiseen tai yrityskohtaiseen tietoon perustuvien riskien vähentämiseksi. Nämä toimenpiteet määritetään kunkin tuontimaan riskitason mukaisesti ja tehdään ennen toimitussopimuksen solmimista.

3.1. Vanhat ja luonnontilaiset metsät (ikimetsät)

Ikimetsien heikentäminen on EU:n metsäkatoasetuksen mukaan kielletty. UPM Metsä on määritellyt kansallisten kriteerien puuttuessa vanhat ja luonnontilaiset metsät (ikimetsät) saatavissa olevan tiedon perusteella ja kehittänyt toimintatavan näiden kohteiden tunnistamiseksi omassa toiminnassaan.

Toimintatapa lyhyesti kuvattuna:

1. Kohde tunnistetaan arvioimalla täytyvätkö annetut vanhojen ja luonnonmetsien kriteerit
2. Kohde dokumentoidaan
3. Kohteelle luodaan käytönrajoite järjestelmään

3.2. Kontrolloitu puu ja korkean suojeluarvon alueet (HCV-kohteet)

HCV-alueiden määritelty riski

Suomen kontrolloidun puun riskinarvion mukaan on olemassa riski, että metsätaloustoimet aiheuttavat HCV-alueiden suojeluarvojen heikentymistä. Tämän takia on luotu kontrollitoimenpiteet, joita noudattamalla hallitaan HCV-alueisiin liittyvää riskiä.

Potentiaalisia HCV-alueita koskeva kartta-aineisto

UPM Metsällä on käytössään paikkatietoanalyysin tuloksena muodostunut kartta-aineisto, joka auttaa puunostajia arvioimaan, onko puukuppakohteella FSC:n kontrolloidun puun tarkoittamia HCV-alueita. Mikäli luontoarvoja epäillään kartta-aineiston ja muiden taustatietojen perusteella löytyvän, käydään kohde tarkastamassa myös maastossa. Jos kohde todetaan maastossa HCV-alueen kriteerit täyttäväksi, tulee hakkuiden yhteydessä varmistaa kohteen luontoarvojen säilyminen. UPM:llä ja UPM:n puuntoimittajilla on käytössään potentiaalisia HCV-alueita koskeva kartta-aineisto. Aineisto on viety UPM:n järjestelmään ja se on saatavilla rekisteröityneille käyttäjille osoitteessa www.tarkistuskartta.fi. Aineisto ei ole julkinen.

HCV-alueiden käsittelyohjeet

Suojeluarvoiltaan merkittävän metsän käsittely toteutetaan siten, että se ylläpitää tai parantaa ominaisuuksia, joihin metsän suojeluarvo perustuu. Metsässä vallitseva tilanne lopulta ratkaisee, tuleeko kontrollitoimenpiteet ulottaa hakkuisiin saakka.

Puuntoimittajien auditoinnit

UPM:llä on puuntoimitussopimuksiin perustuva oikeus toteuttaa tai teettää kolmannella osapuolella puun hyväksyttävään alkuperään liittyviä tarkastuksia ja auditointeja. UPM Metsällä on vuosittainen puuntoimittajien auditointiohjelma, jossa arvioidaan kontrolloidun puun sekä tarvittaessa EU:n metsäkatoasetuksen vaatimusten toteutumista toimitusketjussa sekä varmennetaan puuntoimittajan ilmoittamat tiedot puun alkuperästä. Arvioinnit perustuvat otantaan, jossa otantajoukkona ovat voimassa olevien toimitussopimusten mukaiset puuntoimittajat, joilla ei ole FSC-sertifioitua alkuperänhallintajärjestelmää.

Säännönvastaiset tuotteet tai puuerät

Mikäli havaitaan **kiistanalaisista kohteista, laittomista lähteistä tai väärillä väittämillä (false claims, non-conforming products) tulevia puueriä**, asiasta raportoidaan ulkoiselle auditoijalle ja EU:n metsäkatoasetuksen osalta toimivaltaiselle viranomaiselle ja mahdollisille asiakkaille kirjallisesti mahdollisimman pian. Mikäli laittoman puun tai kiistanalaisen puun epäillään päätyneen toimitusketjuun, UPM Metsä selvittää ensin epäilyksen taustat ja viestii asiasta tarvittaville osapuolille.

Säännönvastaisia puueriä ei saa jalostaa, myydä eikä saattaa markkinoille. UPM Metsä varmistaa, että löydettyessä tällaiset erät pidetään erillään, eikä niitä toimiteta jalostukseen. Mikäli erä on päässyt jalostukseen, niiden jatkojalostus ja myynti lopetetaan ja mahdollisia ostajia, ulkoista auditoijaa sekä toimivaltaista viranomaista informoidaan heti asiasta. Syyt erien päätymisestä UPM:n haltuun selvitetään, korjaavat toimenpiteet tehdään vastaavan estämiseksi sekä yhdessä ulkoisen auditoijan tai toimivaltaisen viranomaisen kanssa varmistetaan, että toimenpiteet ovat olleet riittäviä.

Puun alkuperää koskevat valitukset ja sidosryhmäpalautteet

Puun alkuperää koskevat valitukset ja sidosryhmäpalautteet kirjataan ja käsitellään sisäisesti kuvatus prosessin mukaisesti. Prosessissa on tiivistettynä seuraavat vaiheet:

1. Palaute/valitus vastaanotetaan ja säilytetään sähköpostissa
2. Palaute/valitus käsitellään ja lisätietoja kysytään tarvittaessa
3. Palautteisiin/valituksiin vastataan kahden viikon sisällä

Kontaktikanava, jossa vastaanotetut valitukset ja palautteet säilytetään, on metsaymparisto@upm.com.

Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän katselmointi ja päivitys

UPM Metsän asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän asianmukaisuutta arvioidaan vähintään vuosittain. Järjestelmää päivitetään, kun tunnistetaan muutostarpeita, jotka voivat johtua esimerkiksi sovellettavien standardien, lakien, uusien puunhankintalähteiden tai toimintatapojen muutoksista.